

לידות שקטות

שאלה תורנית והקשר לחיים האישיים שלי:

לצערנו, יש מקרים שבהם תינוק נפטר בגיל קטן מאוד, לפעמים במהלך הלידה ולפעמים לאחר כמה ימים.

לפני כ-5 שנים דודתי (אחותו הגדולה של אבי) ילדה בן לאחר 19 שנה מלידת בנותיהם האחרונות. במהלך כל ההריון הייתה התרגשות וציפייה לקראת לידת התינוק וככל שהתקרב מועד הלידה הלכה והתעצמה ההתרגשות בקרב בני המשפחה.

למרות שההריון היה תקין, במהלך הלידה נוצר סיבוך אשר גרם למצוקה אצל התינוק ובאופן מצער מאוד התינוק נפטר לאחר שלושה ימים ולא זכיתי לראותו ולהכירו.

אירוע מעציב זה גרם לי למחשבות רבות ועורר בי שאלות הקשורות לשני נושאים:

הנושא הראשון שהטריד אותי הוא עצם פטירתו של תינוק בגיל כל כך קטן- למה זה קורה? מה המשמעויות של זה?

הנושא השני שעורר בי שאלות הוא עניין השליחות של כל אחד ואחת בעולם ומה התפקיד שהוא צריך למלא בעולם הזה?

לבסוף החלטתי ששאלת החקר שלי תעסוק במה דעת התורה וההלכה לגבי תינוק שנפטר בגיל קטן מאוד ומהי ההתייחסות האמונית לנושא.

סקירת מקורות תורניים:

בתחילת העבודה הצגתי מקורות הלכתיים שמראים כיצד יש לנהוג עם נפל. על פי מקורות אלו נראה כי יש סתירה ביחס ההלכתי לנפל, מצד אחד, התייחסות כמעט חסרת משמעות אל הנפל ומצד שני, בחלק מן המקורות, נראה כי ההתייחסות משמעותית, מהותית וערכית:

מחד רואים שחשיבות הנפל פחותה, מאחר שאין מברכים את כל הברכות הרגילות בברית שעורכים לו, אין נוהגים בדיני האבלות הרגילים ואף ראינו בגמרא שקוברים אותם בנפרד במקומות נבדלים מהם. מכאן ניתן להסיק כי לכאורה אין לנפל משמעות וחשיבות כפי שיש לאדם רגיל.

מאידך, אנו רואים שיש לנפל חשיבות ואפילו גדולה. נפלים אינם נקברים סתם אלא מובאים לקבורה לאחר נתינת שם וברית מילה. בנוסף, בקהילות מסוימות הנפלים נקברו ליד צדיקים כמו שלומדים מרבי יחזקאל בנט שציווה שיקברו אותו בין קבריהם של הנפלים.

בהמשך העבודה הצגתי שלוש גישות שונות התייחסות למוות בטרם עת:

גישה ראשונה אומרת שבעצם תינוקות יכולים למות בטרם עת כתוצאה מהסביבה שגורמת לכך שהוא ימות. בגלל חטאים של ההורים- שאינם זהירים במצוות או בגלל חטאים של הדור שמיתת התינוקות מכפרת על הדור כולו.

גישה שנייה אומרת כי ה' רואה שאם נשמה מסוימת תמשיך ותישאר בעולם הזה, אז היא עלולה לרדת ממעלתה שזכתה בה ולכן ה' לוקח אותה שהיא נמצאת לפני ירידתה בשיא כוחה וצידקותה.

גישה שלישית אומרת שאין דבר כזה אדם שנפטר "בטרם עת" כיוון שלכל אחד יש תפקיד ויעוד בעולם ולצורך כך ה' קבע לו את הזמן שהוא עתיד לחיות בעולם הזה. ה' יודע את הזמן הקצוב המדויק הדרוש לכל אחד ואנחנו לא יכולים לדעת כמה זמן ה' קצב לכל נשמה למלא את ייעודה בעולם, ואם זה ייקח כמה ימים בודדים או שיחיה עד מאה ועשרים שנה.

תובנות ומסקנות שעלו לי:

אני אישית לקחתי מעבודה כל כך הרבה לחיים בכלל והאישיים שלי בפרט. אני למדתי ממה שעלה בעבודה שכל מה שהקב"ה עושה, נעשה בהשגחה פרטית, מדויקת עבור כל אחד ואחד מאיתנו. (תמיד ידעתי את זה אבל לאחר כתיבת עבודה הרגשתי שאני מתחברת באמת לזה וזה מחזיק אותי). באופן אישי התחברתי במיוחד לגישה השלישית שאומרת שלכל אחד יש איזשהו תפקיד בעולם לעשות, לעצמו או לאחרים ואיזשהו תהליך שהוא צריך לעבור. כאשר הוא מסיים את תפקיד זה הוא נלקח למעלה. לכן אין כזה דבר "מוות בטרם עת" מכיוון שכל אחד מסיים את תפקידו בזמן שונה ויש אחד שמילוי תפקידו נעשה בעשרה ימים ואילו האחר תפקידו נעשה לאחר 120 שנה. אני מציעה להתמודד עם התמודדות זו בחקירה והעמקה בנושא, יותר בהיבטים האמונים שנתנים כוח ומחזקים.